

Hava taşımacılığında devrim...!

"Varsayalım"

Bu öykü, Neoklasik doktrinin ve benzerlerinin "ütöpik" varsayımlarını mizahi açıdan değerlendirmektedir.

Hüseyin Yazgaç

- Oooo Süleyman! Sen kütüphaneye gelir miydin, yahu?
- Selam Şemsi. Na'ber dostum?
- Hayırdır? Ne arıyorsun burada?
- Dinozorlar hakkında biraz bilgi edinmek için gelmiştim. İnternete baktım, ama yeteri kadar bilgi bulamadım.
- Vay, zoolojiye mi merak sardın şimdi de? Ben seni iyi bir iş adamı diye biliyordum yahu?
- Yok yahu, ne zoolojisi! Yeni bir iş kuracağım, ön çalışmalarını yapıyorum.
- Dinozorların işle ne alakası var?
- Sen iktisat okumuştun, değil mi?
- Evet.
- Harika! Belki benim ticari fikrimi geliştirmede bana yardımcı olabilirsin. Gel, şöyle bir çay bahçesine gidip, oturalım da anlatayım. Çok kârlı bir yatırım yapmak üzereyim. Bir iktisatçı olarak senin görüşlerini almak isterim.
- Ha, bu arada, bu arkadaş da sanayici. Tanıştırıyım. Kerim bey. Bu da asker arkadaşım Süleyman. İyi bir yatırımcıdır.
- Memnun oldum, Kerim bey.
- Ben de, Süleyman bey.

* * * * *

İyi giyimli, yürüyüşlerinden, hareketlerinden son derece kültürlü oldukları rahatlıkla anlaşılabilir, küçük bir çay bahçesinde hasır koltuklara gömülüp, kahvelerini ısmarladılar.

- Eee Süleyman, nedir senin şu yeni yatırımının konusu?
- Bak Şemsi, petrol fiyatları aldı başını gidiyor. Öyle bir an gelecek ki petrol kuyumcularda gramla satılacak. Enerjide yeni kaynaklar bulmak lazım. Ucuz ve petrole dayalı olmayan kaynaklar.
- Eee?
- Düşündüm, taşındım otobur dinozorlardan bir uçak filosu kurmaya karar verdim. Adı "Dino Tur" olacak. Düşünsene sadece ot yiyerek besleniyor bu hayvanlar. Ot da ülkemizde bol bol var. Üstelik hava alanı derdi de yok. İsteddiği yere konup, havalanabilirler. En önemlisi de yedek parça derdi yok.
- Kafa buluyorsun benimle?
- Yok vallahi değil. Çok ciddiylim.
- İyi de ,Süleyman bey, dinozorların nesli tükendi biliyorsunuz. Nereden bulacaksınız uçan dinozorları?
- Canım **varsayalım** bilim adamları fosillerden yeniden dinozorları yarattılar.
- Hadi **varsayalım** dinozoru buldun. Yolcuları nereye yerleştireceksin?
- O, işin en kolay tarafı, yahu. Dinozorların üst tarafına yolcu taşıma yeri monte edeceğiz.
- Olur mu öyle şey yahu?
- Oğlum, dinozorların fosillerden yeniden var oluşu **varsayımını** kabulleniyorsun da, dinazora oturacak yer monte edilmesine mi, itiraz ediyorsun?
- !!???
- Süleyman bey, umarım iniş-binişlerde sorun olmaz.
- Hiçbir sorun olmaz. Otobur dinozorlar mülayim hayvanlardır, insanlara zarar vermezler.
- Lan, insanların ödü kopar, be! Kim biner, dinozorlara?
- **Varsayalım** ki korkmazlar. Unutma, kalp krizi geçirmediikten sonra dinozorların düşme derdi de yok. En güvenilir, en ucuz ve doğa dostu bir hava taşımacılığı olacak.
- Yahu, ben de seni iyi bir işadamı diye tanıştırıyorum herkese. Bu ne saçmalık! Her şeyi **varsayımlar** ile hallediyorsun.
- Canım dostum, sen iktisat bilimi okumamış mıydın?

- İktisatla bunun ne ilgisi var?
- Çok ilgisi var. Geçenlerde internette sörf yaparken bir siteye rastladım. Orada iktisatla ilgili birçok ilginç makale okudum.
- Hangi site bu?
- www.hasmendi.net
- Biliyorum. Eeee?
- Orada Pir-i Hasmendi Efendi hazretleri, geleneksel iktisadi doktrinlerin "**ütopik varsayımlar bilimi**" olduğunu, kuramların bu ütopik varsayımlar üzerine inşa edildiğini, söylüyor. Hatta, Nobel ödüllü bir iktisatçı olan Milton Friedman'a göre: "**Varsayımların gerçekçi olup, olmadıkları hiç önemli değilmiş**".
- Evet, bunu ben de duydum. Aynı görüşü paylaşan, geleneksel iktisat kuramlarının bu haliyle "**bir saçmalıklar dizisi**" olduğunu, gerçeklerinden çok uzak ütopik bir ekonomik dünyayı yansıttığını iddia eden, birçok kişi var. Hatta, iktisadi kuramların birçoğuna "**sanal bilim**" ve iktisadi modellerdeki ilişkilere de "**sanal ekonomik ilişkiler**", diyorlar.
- Evet, dostum, aynen öyle. Uzun lafın kisası, sen iktisatçı olduğuna göre daha iyi anlarsın, iktisat bu haliyle, **varsayımlar** üzerine kurulmuş ve genelde sadece akademisyenlerin kendi aralarında **fikir alış-verişine** yarayan, işadamlarının pek işine yaramayan bir bilim dalıymış.
- İktisat yerine neden "Farazyoloji" veya "Sanal İktisat", dememişler o zaman?
- Onu bana sorma, iktisatçılara sor. Ama anladığım kadarıyla bu durumdan nasiplenen pek çok kişi var, dostum. Hatta bazıları Nobel ödülü bile almışlar. Bilim adamı olarak toplumda saygın bir yer elde ediyorlar. Neden kalkıp da, örneğin "Neoklasik iktisat, sanal ekonomik ilişkileri inceler", desinler ki.
- Öyleyse, "**bilimsel iktisada**" ve Süleyman beyin **varsayımlarına** göre, dinazorlar ile hem ucuza hem de konforlu uçabileceğiz, demektir. Üstelik petrole bağımlı olmayacağız da. Sevgili dostum, sizin iyi bir iş adamı olduğunuzu söylemişlerdi. Haklılarmış doğrusu. Mümkünse Dino Tur'un hisselerinden ben de satın almak isterim.
- Elbette Kerim bey. **Bilimsel** (!) yaklaşımlara açık dostlarla ortak olmak benim için bir onurdur.
- **Varsayımlara** göre yatırım yapacaksan, sen de iyi bir iktisatçı oldun, demektir, Kerimciğim.
- Hahahhaaaa...!
- Eh, o zaman "Dino Tur" memlekete hayırlı olsun...